

Epidemiologické studie

Epidemiologické studie jsou základem pro studium vlivu faktorů (životního stylu, životního prostředí, genetických faktorů) na zdraví člověka. Ústav preventivního lékařství realizuje epidemiologické studie zaměřené na identifikaci rizikových faktorů řady onemocnění.

Epidemiologické studie se zabývají šetřením ve velkých populačních skupinách. Ideální by bylo zjistit sledované znaky všech členů populační skupiny – např. pacientů nemocnice, obyvatel celého města, což je časově a ekonomicky velmi náročné. Proto se v praxi základní soubory jedinců redukuje a šetření se provádí pouze v menším souboru vybraných jedinců tak, aby získané výsledky mohly hodnověrně informovat o výskytu sledovaného znaku v celém základním souboru. Epidemiologická šetření vycházejí ze základního předpokladu, že výskyt nemocí není náhodný, ale vždy je v přímé nebo nepřímé souvislosti se způsobem života. **Popisné epidemiologické studie** se zabývají studiem rozložení nemoci v populaci. Přináší informace o tom, kdo je nemocí postižen, v jaké lokalitě je nemoc přítomna a jak se frekvence výskytu nemoci mění s časem. Tyto informace jsou klíčové k formulaci epidemiologické hypotézy, která ukazuje na možný vztah mezi různými faktory a rozvojem nemoci. **Analytické studie** se zaměřují na studium příčin nemocí s cílem objasnit vztah mezi studovaným faktorem a určitou nemocí, tj. zda expozice určitému rizikovému faktoru vede k onemocnění nebo naopak zda onemocnění zabrání. Epidemiologická metoda je nezbytná i při objektivním ověřování nově zaváděných léků a léčebných postupů a zejména při hodnocení preventivních opatření. Epidemiologické studie tak pomáhají při identifikaci rizikových faktorů a objektivizaci jejich role při vzniku a rozvoji onemocnění.

V současné době uplatnění epidemiologie významně přesahuje rámec vlastního oboru a proniká do většiny lékařských oborů právě v podobě epidemiologických studií.